

Otakantaa.fi esteettömyysarviointi

14.12.2015

Veikko Savijoki, Heli Hintikka

Projektin tavoite

- Hankinnan tarkoitus on varmistaa, että uudistettavat palvelut saavuttavat WCAG 2.0 esteettömyysnormien AA-tason siten, että sivustoille voidaan hakea Näkövammaisten Keskusliitto ry:n myöntämää ”Esteettömyys huomioitu” -leimaa.
- Hankinnan kohteena on alla olevien palveluiden esteettömyystestauksen suunnittelu, toteuttaminen ja raportointi annetussa aikataulussa ja siten, että se varmistaa palveluiden saavuttavan WCAG 2.0 esteettömyysnormien AA-tason ja mahdollistaa Esteettömyys huomioitu -leiman hakemisen.
- Toimeksiannon lopputuloksena toimittaja asiakirjan, jossa on kuvattuna esteettömyystestauksen havainnot siten, että ne täyttävät ”Esteettömyys huomioitu” – leiman hakemisen vaatimukset.

Osallistu keskusteluun. Vaikuta valmisteluun.

Otakantaa.fi-palvelusta löydät ajankohtaiset hankkeet, joihin kaivataan mielipidettäsi.

[Näytä lisähakuehdot](#)

[Uusimmat](#)[Suosituimmat](#)[Kuumimmat nyt](#)[Ruudukko](#)[Lista](#)

vexi testaa taas

Asukas pysäköinnin kehittäminen

2 0

Testi

0 0

test1213

Arvioinnin suorittaminen

- Esteettömyysarviointi suoritettiin asiantuntija-arviointina. Arvioinnin suoritti Veikko Savijoki ja Heli Hintikka Ixonos oyj:ltä.
- Arvioinnissa hyödynnettiin Näkövammaisten keskusliitto ry:n hallinnoiman Esteettömyys huomioitu –leiman arviointikriteereitä.
- Arviointi suoritettiin pääasiallisesti 7. – 14.12.2015 osoitteessa <https://otka.fns.fi> olleelle palvelulle.
- Kaikki havainnot on raportoitu erilliseen excel-tiedostoon. Olennaisimmat havainnot on esitelty tässä powerpoint-dokumentissa.

Tärkeimmät havainnot

Tärkeimmät havainnot

- Kuvien tekstivastineet ovat puutteellisia
- Linkkiteksteissä jonkin verran turhaa toisteisuutta
- Palvelu ei toimi riittävän hyvin ilman JavaScriptiä
- Lomakkeissa englanninkielisiä virheilmoituksia
- Palvelun koodi vaatii tarkistamista

Kuvien tekstivastineet ovat puutteellisia

1 / 2

- Sivuston kuvien alt-tekstit vaativat läpikäyntiä.
 - Vasemman yläkulman logolla ja alatunnisteen leijonalla ei ole tekstivastinetta.
 - Etusivun hankeluettelossa näkyvillä kommentti- ja kysymysmerkki-ikoneilla ei ole tekstivastineita, jotka toimivat ruudunlukijan kanssa. Title-attribuutin teksti ei toimi! Sama tilanne myös muualla vastaavien ikoneiden kanssa. (kts tarkemmin kuva)
 - Käyttäjän profiilikuvaan tulee alt-tekstiksi oletuksena käyttäjänimi. Jos pitäydytään automaattisessa tekstissä, teksti voisi olla vähän kuvaavampi, esim. "Käyttäjän vexi profiilikuva". Myös organisaation oletuskuvan kanssa on sama tilanne.

Kuvien tekstivastineet ovat puutteellisia

2 / 2

- Kuvien alt-tekstit hyödyttävät erityisesti ruudunlukuohjelmien käyttäjiä.
 - Hyvä alt-teksti kertoo mitä kuvasta pitäisi ymmärtää? Se ei siis ole vain luettelo kuvan asioista, vaan tekstiin voi kuulua myös kuvan tunnelman esittely. Ei näin: ”kuva majakasta” vaan esim. näin: ”Graniitinharmaa Bengtskärin majakka elokuun auringossa”.
 - Hyvät alt-tekstit vaikuttavat myös sivuston hakukonenäkyvyyteen, koska hakurobotit ovat käytännössä sokeita.

Ylä- ja alapeukkujen ikoneilla ja plussaikonilla ei ole tekstivastineita.

@vexi
9. joulukuuta 2015 kello 16.26.27

[0 0](#)
0

kommentin sisällönkin olisi hyvä pysyä aiheessa

[Vastaa \(0\)](#) [Jaa Facebookissa](#) [Jaa Twitterissä](#) [Jaa Google+:ssa](#)

[Poista](#) | [Ilmianna](#) | [Jaa](#)

otsikossa kuuluu kertoa jotain viisasta

@vexi

9. joulukuuta 2015 kello 16.26.27

kommentin sisällönkin olisi hyvä pysyä aiheessa

[Vastaa \(0\)](#)

Peru kannanotto

[✕ Poista](#) | [Ilmianna](#) | [Jaa](#)

Organisaation kuvan oletustekstinä on organisaation nimi.

Profiilikuvan oletussisältönä on pelkkä käyttäjätunnus.

[IMAGE: "vexi"]

[Vaihda kuva](#) [Poista kuva](#)

Seuratut aiheet

- [#Opiskelu](#)

[Muokkaa](#)

Seuratut organisaatiot

- [Kuka muu muka RY](#)

[Muokkaa](#)

Seuratut kunnat

- Keuruu
- Mänttä-Vilppula
- Ruovesi

[Muokkaa](#)

alt="Kuka muu muka RY"

Kuka muu muka RY

Muu organisaatio

HANKKEITA: 0

Vaihda kuva

Poista kuva

Linkkiteksteissä jonkin verran toisteisuutta

- Linkkitekstien pitää olla riittävän itsenäisiä ja niiden pitäisi kertoa mitä linkin takaa löytyy. Palvelun linkit ovat pääosin selkeitä.
 - Linkin ympärillä oleva muu sisältö välittyy eri tavalla näkövammaisille kuin näkeville. Näkövammaiset saattavat selata sivua tarkastelemalla pelkästään sen sisältämiä linkkejä.
 - Esimerkiksi yhdessä näkymässä olevat lukuisat Muokkaa-linkit saattavat aiheuttaa epäselvyyksiä käyttäjille, jotka eivät pysty hahmottamaan linkin visuaalista asiayhteyttä. Alatunnisteessa oleva Lue lisää –linkki ei kerro mistä asiasta sen takaa löytyy lisätietoa.
 - Kieliversioiden linkkeinä kannattaa käyttää kokonaisia sanoja kielikoodien sijaan (fi / sv -> esim. suomeksi / på svenska).

Näiden Muokkaa-linkkien ymmärtäminen edellyttää sivun sisällön näkemistä.

[Lisää kuva](#)

Seuratut aiheet

- ei seurattuja

[Muokkaa](#)

Seuratut organisaatiot

- ei seurattuja

[Muokkaa](#)

Seuratut kunnat

- ei seurattuja

[Muokkaa](#)

Palvelu ei toimi riittävän hyvin ilman JavaScriptiä 1 / 2

- Kaikki apuvälineteknologiat eivät pysty käsittelemään JavaScriptiä sisältäviä rakenteita, joten sivuston olennaisimpien toimintojen toimivuus tulee taata myös tilanteissa, joissa JavaScript on kytketty pois päältä.
- Sivuston elementit ovat pääosin saavutettavissa ilman CSS:n ja JavaScriptin käyttöä, mutta monissa kohdissa on toimintoja, joihin ei pääse ilman em. tekniikoiden käyttöä.
- Lomakkeiden täyttäminen tai muokkaaminen ei toimi ongelmitta ilman JavaScriptiä.
 - Tarkempia esimerkkejä seuraavalla sivulla.

Palvelu ei toimi riittävän hyvin ilman JavaScriptiä 2 / 2

- Hankkeiden hallinta:
 - kyselyn kysymysten lisäys ja muokkaus ei onnistu
 - Väliotsikon ja sivunvaihdon lisäys ei onnistu
 - Muita ongelmallisia mm. piilota/näytä lisätiedot, kyselyyn vastaaminen ei onnistu, kommentoinnin jälkeen tulee vain tyhjä sivu (itse kommentti menee perille)
- Etusivun haku toimii puutteellisesti
- Omissa viesteissä vastaanottajan lisääminen ei onnistu, näytettyjen viestin vaihtaminen lähetettyihin/saapuneisiin ei toimi, lähetettyjä viestejä ei näytetä.
- Missään lomakkeissa alavetovalikoista valitseminen ei onnistu.

Päävalikkoa ei voi ohittaa käytettäessä ruudunlukijaa / näppäimistöä

- Päämenun ohittamiseen on tarjottu linkki, mutta se ei näy tekstiversiossa. Linkki näkyy, jos CSS:n ottaa pois käytöstä.
- CSS:ä linkki on 1x1 kokoisessa divissä jonka marginaali on -1px => näkymätön

Lomakkeiden virheilmoitukset ovat osin englanninkielisiä

- Kun sivustoa selaa ilman tyylitiedostoja, lomakkeiden yhteydessä esiintyy englanninkielisiä virheilmoituksia

Valitse vastaanottajat

- Valitse vastaanottajat

m|

@samppa
@erno
@teppo
@olliv

Aihe Aihe

Viesti

Viesti

Lähetä [Peruuta](#)

7 results are available, use up and down arrow keys to navigate.

Vihjeteksti on englanninkielinen ja se sijaitsee epämääräisessä paikassa.

Sivuston HTML-rakenteessa on virheitä

- Sivuston HTML-toteutuksessa on useita puutteita, joista tarkistussovellus antaa virheilmoituksia (kts. tarkemmin <http://validator.w3.org>).
 - Esimerkkivirheitä: duplikaatteja id:itä, spanin sisällä on kiellettyjä lapsielementtejä, orpoja aloitus- ja lopetustageja, vääriä/turhia attribuutteja.
- Oikeamuotoinen koodi helpottaa apuvälineiden hyödyntämistä.
 - Tässäkin tapauksessa esteettömyyden edistäminen edistää usein myös sivun hakukonenäkyvyyttä.

Muut havainnot

Muut havainnot

- Värikontrastit eivät ole riittäviä
- Otsikkohierarkiassa pientä säädettävää
- Kaikki some-jakolinkit eivät toimi näppäimistöltä
- Kaikissa etusivun lomake-elementeissä ei ole labelia
- Kaikkien linkkien välissä ei ole erottimia

Värikontrastit

1.4.3 Kontrasti (minimi): Tekstin visuaalisella esityksellä ja tekstiä esittävässä kuvissa kontrastisuhte on vähintään 4,5:1, paitsi seuraavissa tapauksissa (ks. tarkemmin <http://www.w3.org/Translations/WCAG20-fi/>).

- Tekstin ja tekstin taustan välisen kontrastin tulisi olla vähintään 4,5:1. Kontrasti helpottaa tekstin lukemista etenkin näkövammaisilla (ml. ikänäkö) käyttäjillä.
 - Hyvä kontrasti on tarpeen myös vaativissa käyttötilanteissa, kuten esim. mobiililaitteen käyttö tilassa, josta tulee paljon heijastuksia näytölle.
- Esimerkit:
 - Valkoinen teksti sinisellä pohjalla (esim. etusivun iso laatikko)
 - Sininen teksti harmaalla pohjalla (etusivun hakutulofilterinapit)
 - Valkoinen teksti sinisellä pohjalla (sivunumeroinneissa)

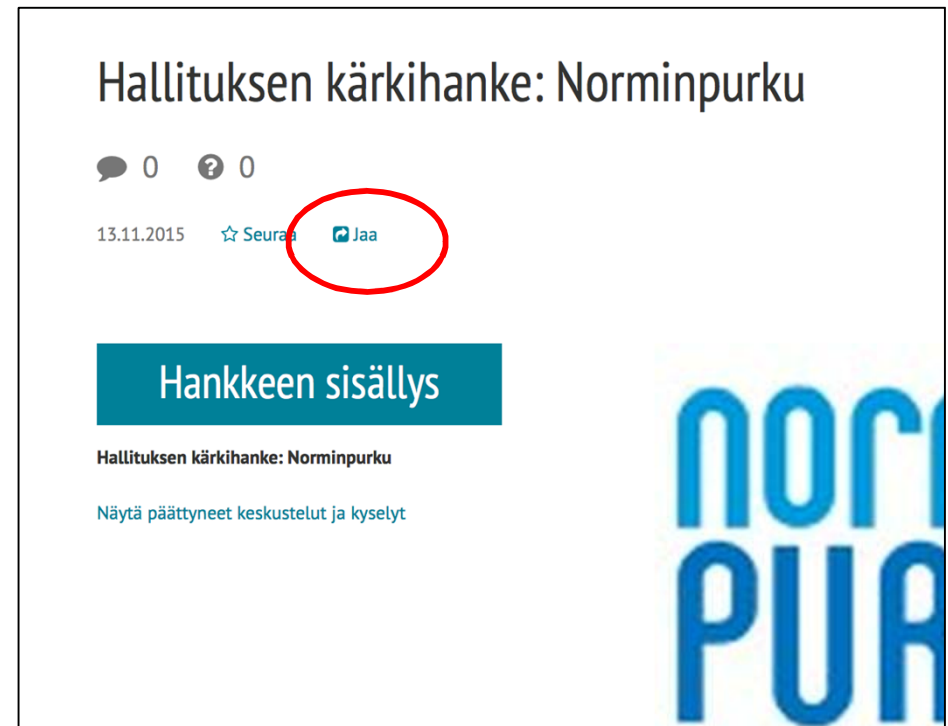
Kontrastin tarkastamiseen on olemassa monia työkaluja. Esim. Firefox-selaimeen saa laajennoksen:
<https://addons.mozilla.org/en-us/firefox/addon/wcag-contrast-checker>

Otsikointitasot

- Palvelussa on hyödynnetty kohtuullisen hyvin tekstin rakenteellista merkkäämistä ts. otsikot on merkattu h1-h6-tageilla.
 - Apuvälineet hahmottavat sivun rakenteen usein otsikoiden avulla (kokeile esim. Fangs-laajennuksella Firefoxissa). Näkövammaisen käyttäjä voi myös selata sivua lukemalla pelkkiä otsikoita.
- Otsikkotasoissa ei kuitenkaan ole aina noudatettu oikeaa hierarkiajärjestystä. Ykköstason otsikon (h1) jälkeen tulee laittaa kakkostason otsikko (h2).
 - Esim. etusivulta puuttuu h2-taso tasojen h1 ja h3 välistä.
 - Omalla sivulla h1 on kahteen kertaan: "oma sivu oma sivu".
 - Hankkeen sivulla otsikoinnissa on toistoa: hankkeen nimi toistuu h3-tasolla hankkeen sisällys -otsikon jälkeen.

Kaikki some-jakolinkit eivät toimi näppäimistöltä

- Näppäimistön fokusta ei saa siirrettyä Jaa-toiminnon päälle.

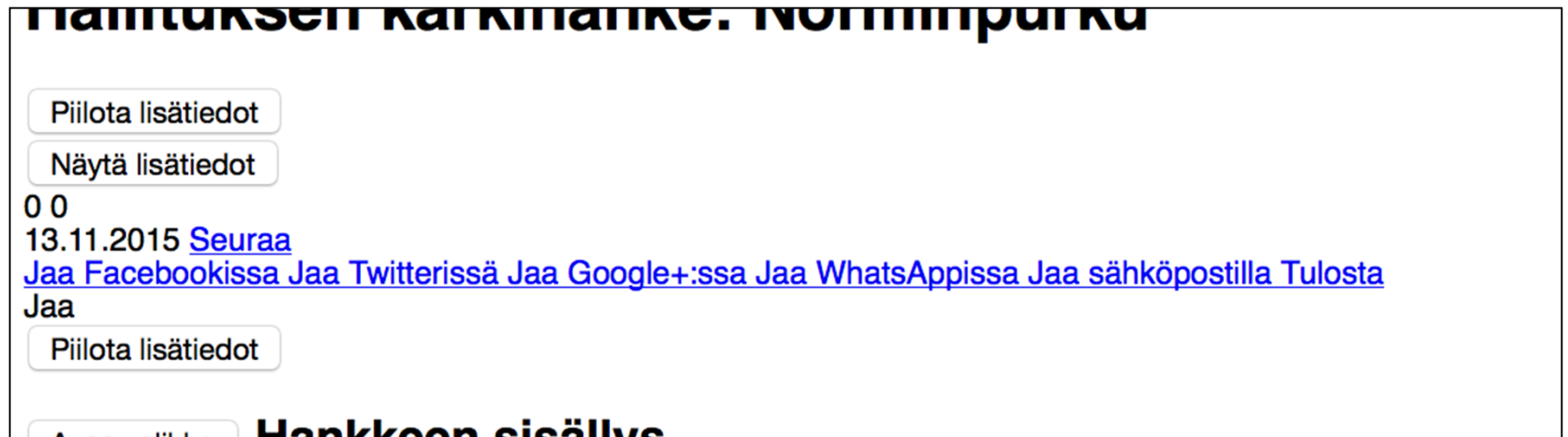

Kaikissa etusivun lomake-elementeissä ei ole labelia

- Palvelun etusivulla on olennaisessa roolissa monitahoinen hakulomake. Olisi suotavaa, että kaikilla elementeillä olisi label-tieto, joka kytkee lomakkeen selitteen ja varsinaisen lomake-elementin toisiinsa.

Kaikkien linkkien välissä ei ole erottimia

- Yksittäisten, samalla rivillä olevien linkkien välissä tulisi olla jokin erotin, kuten esim. pystyviiva.
- Erotin puuttuu some-jakolinkkien välistä.

Olellnaisimmat kätettävyyshavainnot

- Muokkaustoiminnallisuudet ja itse muokattava sisältö ovat usein visuaalisesti varsin etäällä toisistaan.
- Sähköpostivahvistuksen sisältöä kannattaa täydentää
- Hankkeen luontinäkymä on melko sekavasti järjestelty. Sama ongelma koskettaa myös kyselyiden ylläpitoa.
- Lomakkeiden kentät ovat tarpeettoman pitkiä

☆ Seuraa Jaa

Vilppulan Merenkävijät ry

Järjestö

HANKKEITA: 0

 Muokkaa nimeä

 Muokkaa tyyppiä

 Lisää kuva

Vilppulan merenkävijät haluaa korostaa merenkulun tärkeyttä myös sisämaassa asuville ihmisille

Muokkaustoiminnallisuudet ovat visuaalisesti varsin etäällä kontekstista.

 Muokkaa kuvausta

Yhteyshenkilöt

vexi savijoki

Vexi2 Savijoki

 Muokkaa yhteys henkilöitä

Vexin toinen testihanke

[Muokkaa otsikkoa](#)
 0 0

 14.12.2015 [☆ Seuraa](#) [📄 Jaa](#)
[Julkaise hanke](#)

Hankkeen sisältö

Vexin toinen testihanke

Näytä päätyneet keskustelut ja kyselyt

[Lisää kysely](#)
[Lisää keskustelu](#)

Työkalut ▾

Uusi hanke 2/2

Hanke on luonnostilassa ja voit jatkaa sen muokkausta. Voit lisätä mm. kuvia ja linkittää videoita. Hankkeelle voi lisätä myös otsikkokuvan joka näkyy hakusivulla otsikon yläpuolella. Julkaise valmis hanke "Julkaise hanke -painikkeesta".

Ei otsikkokuvaa

[Lisää kuva](#)

tiukka tiivistelmä

[Muokkaa tiivistelmää](#)
[Kieliversiot ▾](#)

Lisätieto

Rich text editor toolbar with icons for undo, redo, bold, italic, bulleted list, numbered list, link, unlink, image, video, link, unlink, and a separator.

[✓ Tallenna](#)

Perustiedot

Luonnos: 14.12.2015

Omistajat: @matti

Odottaa hyväksyntää: @vexi

Aiheet: #Asuminen, #Muut

Kunnat:

[Muokkaa omistajia](#)
[Lisää liite](#)
[Muokkaa aiheita](#)
[Muokkaa kuntia](#)

Liitteet

• Ei liitteitä

Hankkeen luontinäkömää on melko sekavasti jäsennellyt. Voisiko näkömäään tuoda ryhtiä värien tms. yksinkertaisten tehokeinojen avulla?

Tästä puhutaan
Vastaa kyselyihin

Otakantaa.fi STAGE

Vastaanottaja: veikko.savijoki@ixonos.com

Vahvista sähköpostiosoitteesi.

toissapäivänä 15.14

Saapuneet - Ixonos

OS

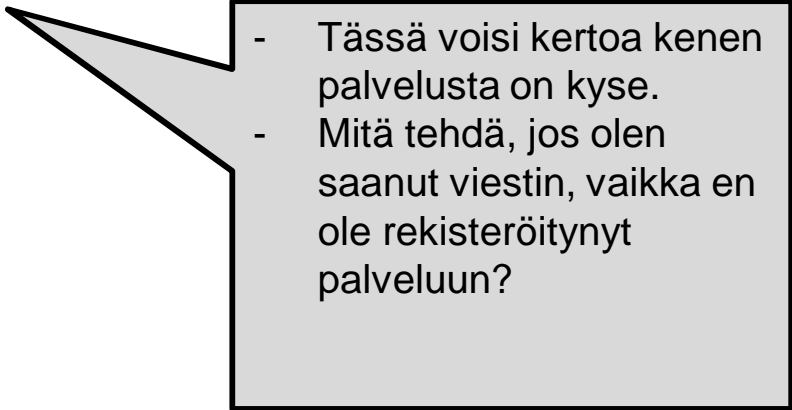
Vahvista rekisteröitymisesi [otakantaa.fi](https://otka.fns.fi/fi/kayttaja/vahvista-sahkoposti/b8c1f04be8f20791bad823de46af841/)-palveluun alla olevasta linkistä:

<https://otka.fns.fi/fi/kayttaja/vahvista-sahkoposti/b8c1f04be8f20791bad823de46af841/>

Jos linkkiä napsauttamalla ei tapahdu mitään, kopioi ja liitä osoite selaimen osoiteriville.

Terveisin,

[otakantaa.fi](https://otka.fns.fi)

-
- Tässä voisi kertoa kenen palvelusta on kyse.
 - Mitä tehdä, jos olen saanut viestin, vaikka en ole rekisteröitynyt palveluun?

Rekisteröityminen

Täytä alla olevat tiedot viedäksesi rekisteröitymisen loppuun. Kaikki kohdat ovat pakollisia.

Käyttäjätunnus *

Enintään 30 merkkiä. Vain kirjaimet, numerot ja _ ovat sallittuja.

Salasana *

Salasanan vahvistaminen *

Syötä sama salasana tarkistuksen vuoksi toistamiseen.

Sähköposti *

Etunimi *

Monien lomakkeiden kentät ovat tarpeettoman pitkiä. Kenttien pituuksien tulisi kertoa hiukan paremmin toivotun syötteen pituudesta.

Kiitos!

Veikko Savijoki
Senior UX Consultant
veikko.savijoki@ixonos.com
+358 40 713 1576

Heli Hintikka
UI Designer
heli.hintikka@ixonos.com
+358 44 37777 88